

Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı ile İlgili Çalışmaların Eğilimleri: İçerik Analizi

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Nazlı GÜN¹, Seraceddin Levent ZORLUOĞLU², Elif KAŞIKCI³

1 Öğretmen, MEB, nzlign123@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4945-1497.

2 Doç. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, seraceddinzorluoglu@sdu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8958-0579.

3 Yüksek lisans öğrencisi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, elifkasikci17@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4454-2058.

Gönderilme Tarihi: 05.04.2022 Kabul Tarihi: 20.09.2022 DOI: 10.37669/milliegitim.1099155

Öz

Bu çalışmada, BEP ile ilgili yapılan tez ve makalelerin eğilimlerini ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda 2000-2021 yılları arasında Türkiye’de yayımlanan 64 çalışmanın; türe, yıllara, araştırma yöntem ve desenlerine, örnekleme çeşidine, çalışılan örneklem gruplarına ve büyüklüğüne, veri toplama araçlarına, veri analiz yöntemlerine, amaçlarına, sonuçlarına ve önerilerine göre dağılımları incelenmiştir. Çalışmada elde edilen veriler hem betimsel analiz hem de içerik analizi ile analiz edilmiştir. Çalışmanın sonucuna göre çalışmaların çoğunlukla makalelerden oluştuğu ve en fazla çalışmanın 2019 yılında yapıldığı belirlenmiştir. Araştırma yöntemi olarak en çok nitel yöntemin en az ise karma yöntemin tercih edildiği; örneklem grubu olarak daha çok sınıf öğretmenlerinin tercih edildiği; örneklem büyüklüğü seçiminde çoğunlukla küçük grupların kullanıldığı; verilerin toplanmasında en fazla görüşme formundan yararlandığı; veri analizinde ise içerik analizinin kullanıldığı tespit edilmiştir. Çalışmaların daha çok BEP ile ilgili karşılaşılan güçlükleri ve BEP hazırlamaya yönelik görüşleri belirlemeyi amaçladığı; sonuçlarının en çok bilgi eksikliğine yönelik olduğu; önerilerin ise en fazla BEP ile ilgili eğitimler verilmesine yönelik olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: özel eğitim, kaynaştırma, özel gereksinimli öğrenci, bireyselleştirilmiş eğitim programı

Trends of Studies Related to Individualized Education Program: Content Analysis

Abstract

In this study, it is aimed to reveal the tendencies of the theses and articles about IEP. For this purpose, 64 studies published in Turkey between the years 2000-2021; Their distribution according to type, years, research methods as well as patterns, sampling type, sample groups and size studied, data collection tools, data analysis methods, objectives, results and suggestions were examined. The data obtained in the study were analyzed with both descriptive analysis and content analysis. According to the results of the study, it was determined that the studies were mostly articles and the most studies were done in 2019. As a research method, the qualitative method were mostly preferred and the mixed method were least preferred; as the sample group, classroom teachers were mostly preferred; small groups were mostly used in the selection of sample size; it was found that the interview form was used the most in data collection; it was determined that content analysis was in many instances used in data analysis. The studies are essentially aimed to identify the difficulties encountered in the IEP and the views on the preparation of the IEP; the results are mostly related to the lack of information; recommendations are mostly for providing trainings related to IEP.

Keywords: *special education, inclusion, student with special needs, individualized education program*

Giriş

Bireyler, zekâ ve yetenek bakımından akranlarından farklılıklar gösterebilmekte (Karataş ve Arslan, 2018) ve doğuştan ya da sonradan meydana gelen farklı durumlara bağlı olarak yetersizliklere sahip olabilmektedirler (Babaoğlu ve Yılmaz, 2010). Gerek yetersizlik gerekse zekâ ve yetenek bakımından farklılık gösteren bu bireyler özel gereksinimli olarak adlandırılmaktadır (Laçın ve Taşlıbeyaz, 2020; Nevin, Johnson ve Johnson, 1982; Odom ve Diamond, 1998).

Özel gereksinim denildiğinde görme yetersizliği, işitme yetersizliği, zihinsel yetersizlik, fiziksel yetersizlik, duyu davranış bozukluğu, özel öğrenme güçlüğü, çoklu yetersizlikler, dil ve konuşma yetersizliği ve üstün yetenekleri olan öğrenciler akla gelmektedir (Buli-Holmberg ve Jeyaprabhan, 2016; Diken, 2017). Özel gereksinimli öğrencilerin bazıları yetenekleri bazıları ise yetersizlikleri nedeniyle özel eğitime ihtiyaç duymaktadırlar (Doğaroğlu ve Bapoğlu-Dümenci, 2015). Özel gereksinimli öğrencilerin bu ihtiyaçları ise bireysel farklılıkların dikkate alındığı programlarla gerçekleştirilmektedir (Lipkin ve Okamoto, 2015)

Özel gereksinimli öğrencilerin eğitimleri, Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği ile gerek öğretmenleri tarafından gerekse okul yönetimi tarafından ihtiyaçları doğrultusunda desteklenmektedir (Millî Eğitim Bakanlığı [MEB], 2020). Bu eğitim sürecinde öğrencilerin öğretime yönelik ihtiyaçları ve bireysel farklılıkları dikkate alınarak özel gereksinimli öğrencilerin yaşlıları ile uygun bir öğretim süreci geçirebilmeleri için Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) hazırlanması gerekmektedir (Christle ve Yell, 2010; Er-Nas ve Dilber, 2020).

Özel eğitime ihtiyacı olan bireylerin eğitim öğretim faaliyetlerinin karşılanması için hazırlanan programa BEP denilmektedir (Agran ve Hughes, 2008; Baltacı, 2016). Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğine göre BEP, “Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin takip ettikleri program esas alınarak gelişim özellikleri, eğitim ihtiyaçları ve performansları doğrultusunda hedeflenen amaçlara ulaşmaya yönelik hazırlanan ve bu bireylere verilecek destek eğitim hizmetlerini de içeren özel eğitim programı” şeklinde tanımlanmaktadır (MEB, 2020). BEP, normal gelişim gösteren bireylerle özel eğitime ihtiyacı olan bireyler arasındaki bilişsel, fiziksel, sosyal ve akademik farklılıkları engel olmaktan çıkarmakta ve bireyin ihtiyacına göre bu farklılıkların karşılanmasını sağlamaktadır (Yılmaz, 2013).

BEP ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde: Öğretmenlerin BEP’lerin hazırlanması/uygulanması hakkında görüşleri (Ateş, 2017; Avcıoğlu, 2011; Ayanoğlu ve Gür-Erdoğan, 2019; Burunsuz ve İnce, 2020; Çimen-Öztürk ve Eratay, 2010; Evyapan, 2020; İlik, 2019; Tekin-Ersan ve Ata, 2017; Yılmaz ve Batu, 2016); BEP’lerin incelenmesi ve değerlendirilmesi (Blackwell ve Rossetti, 2014; Etscheidt ve Curran, 2010; İlik, 2017; Safer ve Hobs, 1980; Smith ve Simpson, 1989; Spiel, Evans ve Langberg, 2014); BEP hazırlama sürecinde yaşanan güçlükler (Çıkılı, Gönen, Aslan-Bağcı ve Kaynar, 2020; Danneker ve Bottge, 2009; Özcan ve Dolunay-Sarıca, 2021; Söğüt ve Deniz, 2018; Şahin ve Gürler, 2018) konu alanlarına yönelik çalışmaların yapıldığı belirlenmiştir.

Araştırılan konu ile ilgili mevcut çalışmaları belirli ölçütler doğrultusunda sınıflandırarak alandaki eksikliklerin belirlenmesi ve değerlendirilmesi için içerik analizi çalışmaları yapılmaktadır (Kanlı, Gülçiçek, Göksu, Önder, Oktay, Eraslan, Eryılmaz ve Güneş, 2014). İçerik analizi ile alanyazındaki çalışmaların konusu, araştırma deseni, çalışma grubu, veri toplama aracı, veri analizi vb. başlıklar incelenerek analizleri gerçekleştirilmektedir. Alanyazında içerik analizine yönelik çalışmalar incelendiğinde: Fen eğitimi (Aydoğan ve Köksal, 2017; Bağ ve Çalık, 2018; Deniz-Çeliker ve Uçar, 2015; Karamustafaoğlu, Boz ve Değirmenci, 2020; Kula ve Sadi, 2016; Namdar ve Küçük, 2018; Özcan ve Çalışkan, 2020; Tok ve Betül-Cebesoy, 2019; Tosun ve Yaşar, 2015; Tsai ve Lydia Wen, 2005; Ültay ve Aydın, 2017; Yavuz ve

Yavuz, 2017; Yılmaz, Özen-Uyar ve Dikici-Sığırtmaç, 2020; Zorluoğlu, Olgun ve Kızılaslan, 2020); matematik eğitimi (Albayrak ve Çiltaş, 2017; Aztekin ve Taşpınar-Şener, 2015; Kırmızıgül, 2021; Pineda, 2017; Toptaş ve Gözel, 2018; Yaşar ve Papatğa, 2015; Yıldız-Altan, Genç ve Dağlıoğlu, 2021); fen ve matematik eğitimi (Gül ve Sözbilir, 2015; Kıran, 2018); sosyal bilgiler eğitimi (Akaydın ve Kaya, 2015; Dilek, Baysan ve Öztürk, 2018; Gordy ve Pritchard, 1995; Harmon, Hedrick ve Fox, 2000; Karakuş, 2020; Oğuz-Haçat ve Demir, 2018; Yaylacı ve Büyükalan, 2019); Türkçe eğitimi (Aktaş ve Uzuner-Yurt, 2015; Biçer, 2017; Erdem, Gün, Şengül ve Özkan, 2015; Küçük ve Kaya, 2018; Turan, Sevim ve Tunagür, 2018); özel eğitim (Amaç, 2021; Aslan ve Özkubat, 2019; Ayvaz-Öztürk, 2020; Başaran ve Güteryüz, 2020; Batu, Cüre, Nar, Gövercin ve Keskin, 2018; Bulgurcu, 2021; Coşkun, Dünder ve Parlak, 2014; Çağlar ve Özkan, 2021; Duran, Ata ve Metin, 2021; Görgün ve Melekoğlu, 2019; Hakkoymaz, 2021; Kurt ve Kurtoğlu-Erden, 2020; Sönmez ve Özcan, 2020; Tristani, Tomasone, Gainforth ve Bassett-Gunter, 2021; Yılmaz, 2019) gibi ana disiplinlerde makale ve tezlerin incelendiği çalışmalara rastlanılmıştır.

Alanyazında gerek BEP gerekse içerik analizi ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde farklı ana disiplinlerde içerik analizi çalışmalarının var olmasına karşın BEP’le ilgili içerik analizi çalışması bulunmadığı belirlenmiştir. BEP, özel gereksinimli öğrencilerin ihtiyaçlarına yönelik öğretim ortamlarını, materyallerini ve kazanımları düzenlediği için bu öğrencilerin eğitim süreçlerinden en üst düzeyde yararlanmalarını sağlamaktadır. BEP’in özel gereksinimli öğrenciler için gerekliliği göz önüne alındığında bu alanda yapılan çalışmaların incelenmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Çalışmada, BEP ile ilgili yapılan araştırmaların hangi konular etrafında yoğunlaştığını ve bu alandaki mevcut durumu ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda çalışmaların türe, yıllara, kullanılan araştırma yöntem ve desenlerine, örnekleme çeşidine, çalışılan örneklem gruplarına ve büyüklüğüne, hangi veri toplama araçlarının kullanıldığına ve hangi veri analiz yöntemlerinin tercih edildiğine, amaçlarına, sonuçlarına ve önerilerine göre dağılımları incelenecektir. Bu ölçütlere göre dağılımları incelenen çalışmaların, BEP ile ilgili yapılacak yeni çalışmalara fikir sunması ve yeni ölçütler oluşturması açısından rehber niteliğinde olacağı düşünülmektedir. Yapılan çalışma ile incelenen araştırmaların türlerine bakılarak bu alanda ne kadar bilimsel çalışmanın yapıldığı, yıllara göre artış gösterip göstermeme durumları, amaç ve yöntemlerin belirlenerek farklı alan ve yöntemlerle de çalışmaların yürütülebilmesi, çalışılan örneklem gruplarına ve büyüklüğüne bakılarak benzer çalışmaların tekrar edilmesinden ziyade farklı çalışma grupları ile daha kapsamlı araştırmaların yapılması sağlanabilecektir. İncelenen çalışmaların sonuç ve önerilerine ilişkin oluşturulan kategoriler ise mevcut durumu ortaya koyarak verilen önerilere göre eksikliklerin dikkate alınmasını ve buna yönelik çalışmaların yapılmasını sağlayacaktır.

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu çalışma betimsel içerik analizi tekniği kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Betimsel içerik analizi ile belirli bir alanda yapılan çalışmaların, belirlenen ölçütler doğrultusunda sınıflandırılması ve genel eğilimlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır (Dinçer, 2018). Bu çalışmada Türkiye’de BEP ile ilgili yapılan araştırmaların genel eğilimlerini belirleyebilmek için tez ve makaleler incelendiğinden betimsel içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

Veri Toplama ve Analizi

Bu çalışma kapsamında incelenen tez ve makaleler Google Akademik ve Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi’nden elde edilmiştir. 2000-2021 yılları arasında Türkiye’de yayınlanan tez ve makaleler “bireyselleştirilmiş eğitim planı”, “bireyselleştirilmiş eğitim programı”, “bireyselleştirilmiş öğretim programı” ve “BEP” anahtar kelimeleri kullanılarak taranmıştır. Belirlenen ölçütler dahilinde 38 makale ve 26 tez çalışma kapsamına alınmıştır. İncelenen tez ve makalelere ait araştırma sorularının sınıflandırılmasında Sözbilir, Kutu ve Yaşar (2012) tarafından geliştirilen Yayın Sınıflama Formu araştırmacılar tarafından revize edilerek kullanılmıştır.

Çalışma kapsamında incelenen makale ve tezlerin türü, yılları, araştırma yöntemi, örnekleme çeşitleri, örnekleme grupları ve büyüklüğü, veri toplama araçları ve veri analiz yöntemlerine ait veriler önceden belirlenen kategoriler çerçevesinde analize tabi tutulduğundan betimsel analiz ile analizi gerçekleştirilmiştir. Betimsel analiz önceden belirlenmiş olan tema ve kategorilere göre elde edilen verilerin yorumlanması anlamına gelmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2016). İncelenen çalışmaların amaç, sonuç ve önerilerine ait veriler ise süreç içinde benzer kavramların gruplanması sonucunda kodlar oluşturulduğu için içerik analizi ile analiz edilmiştir. İçerik analizi, birbiri ile ilişkili verilerin belirli tema ve kategoriler altında bir araya getirilerek yorumlanması olarak ifade edilmektedir (Patton, 2018).

Çalışma kapsamında incelenen tez ve makalelerde aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır. İncelenen tez ve makale çalışmalarının;

1. Türe ve yıllara göre dağılımı nasıldır?
2. Kullanılan araştırma yöntem ve desenlerine göre dağılımları nasıldır?
3. Örnekleme çeşitlerine göre dağılımları nasıldır?
4. Örnekleme gruplarına göre dağılımları nasıldır?

5. Örneklem büyüklüklerine göre dağılımları nasıldır?
6. Kullanılan veri toplama araçları hangileridir?
7. Kullanılan veri analiz yöntemleri hangileridir?
8. Amaçlarına göre dağılımları nasıldır?
9. Ulaşılan sonuçlara göre nasıl dağılım göstermektedir?
10. Önerilere göre nasıl dağılım göstermektedir?

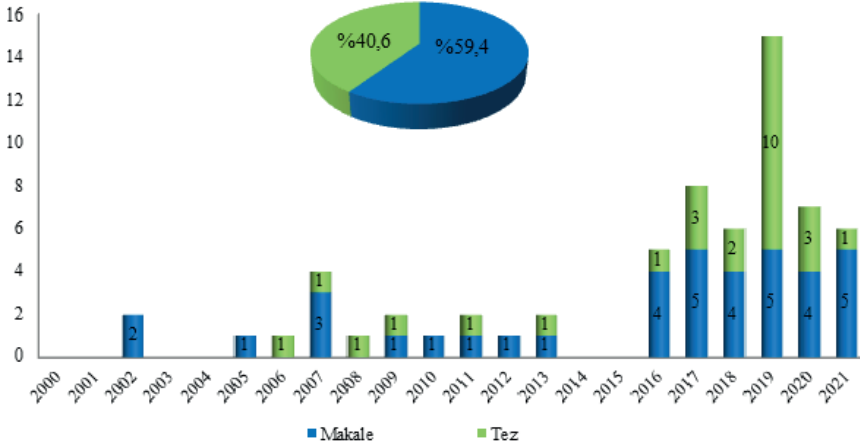
Bu araştırma Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'nun 22.06.2021 tarihli ve 108/24 sayılı kararı ile uygun bulunmuştur.

Bulgular

Çalışma kapsamında belirlenen değerlendirme ölçütlerine uygun 38 makale ve 26 tez olmak üzere 64 çalışma tespit edilmiştir (Şekil 1). Elde edilen 64 çalışma araştırma soruları dikkate alınarak şekil ve tablolar ile sunulmuştur.

Şekil 1

Çalışmaların Makale, Tez ve Yıllara Göre Dağılımları

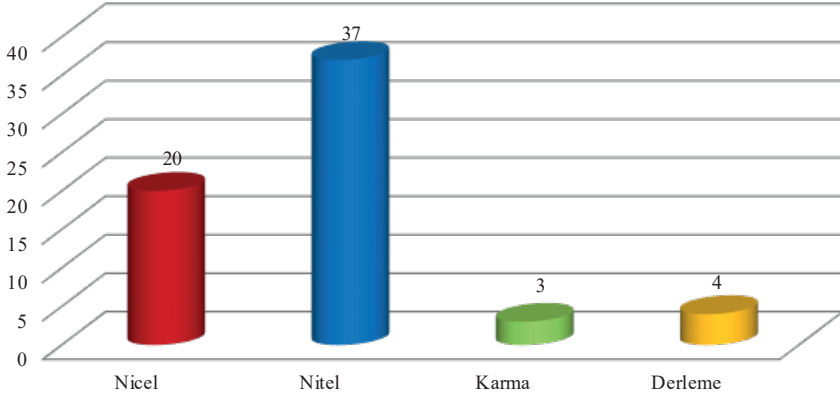

Şekil 1’de 2000-2021 yılları arasında yapılan 64 çalışmanın makale, tez ve yıllara göre dağılımı verilmiştir. BEP ile ilgili yapılmış çalışmaların %40,6’sının tez (26), %59,4’ünün ise makale (38) olduğu belirlenmiştir. 2000-2021 yılları arasında yapılan çalışmalar yıllara göre incelendiğinde 2000, 2001, 2003, 2004, 2014 ve 2015 yıllarında BEP ile ilgili herhangi bir çalışmanın yapılmadığı; 2002 yılında 2 adet makale

çalışmasının yapıldığı; 2005-2013 yılları arasında az sayıda çalışmanın (9 makale, 6 tez) yapıldığı; 2016-2021 yılları arasında BEP ile ilgili başta makale (27) olmak üzere tez (20) çalışmalarının da sayısının arttığı belirlenmiştir.

Şekil 2

Çalışmaların Araştırma Yöntemlerine Göre Dağılımları

BEP'e yönelik yapılan çalışmalarda kullanılan yöntemler incelendiğinde azalan sıra ile nitel yöntem (37), nicel yöntem (20), derleme (4) ve karma yöntem (3) kullanıldığı belirlenmiştir (Şekil 2).

Tablo 1*Çalışmaların Araştırma Desenlerine Göre Dağılımları*

	Frekans (f)		Yüzde (%)		Toplam Frekans	Toplam Yüzde
	Makale	Tez	Makale	Tez		
Nicel						
Tarama	4	6	36,3	54,5	10	16,2
Tek Denekli	2	1	18,2	9,1	3	4,8
Tek Grup Ön Test/Son Test Deneysel Desen	1	-	9,1	-	1	1,6
Yarı Deneysel Desen	1	-	9,1	-	1	1,6
Öntest/Sontest Kontrol Gruplu Deneysel Desen	1	1	9,1	9,1	2	3,2
Ölçek Geliştirme	1	2	9,1	18,2	3	4,8
Belirtilmemiş	1	1	9,1	9,1	2	3,2
Toplam	11	11	100	100		
Nitel						
Durum Çalışması	6	2	27,3	13,3	8	12,9
Doküman İncelemesi	3	-	13,6	-	3	4,8
Fenomenoloji	2	4	9,1	26,7	6	9,8
Eylem Araştırmaları	-	2	-	13,3	2	3,2
Belirtilmemiş	11	7	50	46,7	18	29,1
Toplam	22	15	100	100		
Karma						
Yakınsayan Paralel Desen	1	-	50	-	1	1,6
Belirtilmemiş	1	1	50	100	2	3,2
Toplam	2	1	100	100	62	100

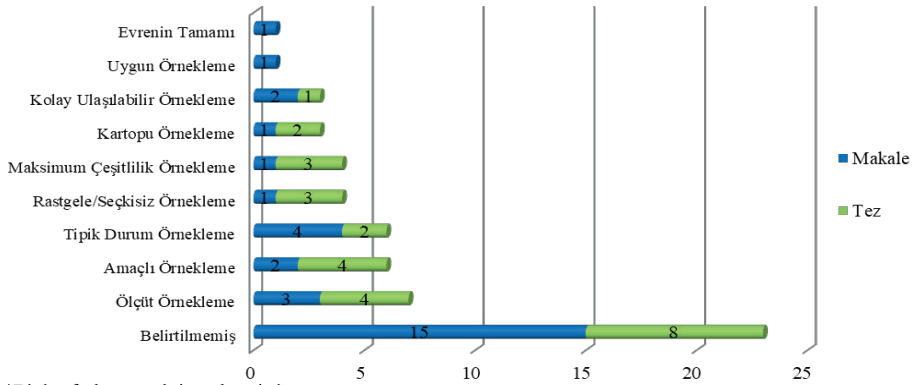
*Birden fazla seçenek işaretlenmiştir.

Yapılan çalışmalar araştırma desenlerine göre incelenerek Tablo 1 oluşturulmuştur. Tablo 1'e göre BEP'e yönelik yapılan çalışmalarda nicel araştırma yöntemlerinde azalan sıra ile tarama (4 makale, 6 tez), tek denekli (2 makale, 1 tez), ölçek geliştirme (1 makale, 2 tez), ön test/son test kontrol gruplu deneysel desen (1 makale, 1 tez), tek grup ön test/son test deneysel desen (1 makale, 0 tez) ve yarı deneysel desen (1 makale, 0 tez) kullanıldığı belirlenmiştir. Ayrıca 1 makale ve 1 tez çalışmasında yöntem olarak sadece nicel çalışma yapıldığı belirtilmiştir. Nitel araştırma yöntemleri ile ya-

pılan çalışmalarda azalan sıra ile durum çalışması (6 makale, 2 tez), fenomenoloji (2 makale, 4 tez), doküman incelemesi (3 makale, 0 tez) ve eylem araştırması (0 makale, 2 tez) tercih edilmiştir. Ayrıca 11 makale ve 7 tez çalışmasında yöntem olarak sadece nitel çalışma yapıldığı belirtilmiştir. Karma yöntem olarak ise 1 makalede yakınsayan paralel desen kullanıldığı belirtilirken, 1 makale ve 1 tezde ise çalışmanın karma yöntem ile gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

Şekil 3

Çalışmaların Örneklemeye Çeşitlerine Göre Dağılımları

*Birden fazla seçenek işaretlenmiştir.

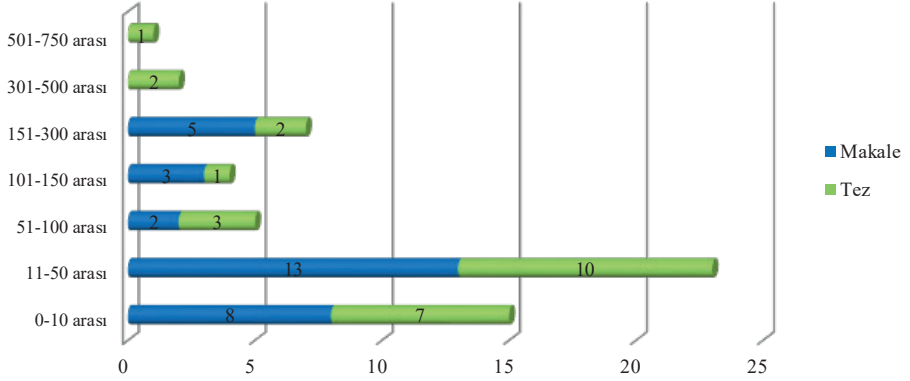
İncelenen çalışmalarda birden fazla örnekleme türünün bulunduğu çalışmalar yer almaktadır. Şekil 3'e göre örnekleme çeşidi olarak ölçüt örnekleme (3 makale, 4 tez), amaçlı örnekleme (2 makale, 4 tez), tipik durum örnekleme (4 makale, 2 tez), rastgele örnekleme (1 makale, 3 tez), maksimum çeşitlilik örnekleme (1 makale, 3 tez), kartopu örnekleme (1 makale, 2 tez), kolay ulaşılabilir örnekleme (2 makale, 1 tez), uygun örnekleme (1 makale, 0 tez) ve evrenin tamamının (1 makale, 0 tez) kullanıldığı belirlenmiştir. Ayrıca 15 makale ve 8 tezde ise örnekleme çeşidinden bahsedilmemiştir.

Tablo 2*Çalışmaların Örneklem Gruplarına Göre Dağılımları*

Örneklem Grupları	Frekans (f)		Yüzde (%)		Toplam Frekans	Toplam Yüzde
	Makale	Tez	Makale	Tez		
Sınıf Öğretmeni	9	13	19,1	23,7	22	21,7
Özel Eğitim Öğretmeni	7	7	14,9	12,8	14	13,8
Rehber Öğretmeni	4	8	8,6	14,6	12	11,8
Branş Öğretmeni	6	6	12,8	10,9	12	11,8
Yöneticiler	2	5	4,2	9,1	7	6,9
Öğretmen Adayları	5	1	10,6	1,8	6	5,9
Okul Öncesi Öğretmeni	4	2	8,6	3,6	6	5,9
Veliler	1	4	2,1	7,3	5	4,9
İlkokul Öğrencisi	1	2	2,1	3,6	3	2,9
Lise Öğrencisi	-	2	-	3,6	2	1,9
RAM Çalışanları	1	1	2,1	1,8	2	1,9
Destek Eğitim Odasında Görevli Öğretmenler	1	1	2,1	1,8	2	1,9
Psikolog	1	1	2,1	1,8	2	1,9
Belirtilmemiş	1	-	2,1	-	1	0,9
Diğer	4	2	8,6	3,6	6	5,9
Toplam	47	55	100	100	102	100

*Birden fazla seçenek işaretlenmiştir.

İncelenen çalışmalarda birden fazla örneklem grubunun bulunduğu çalışmalar yer almaktadır. BEP'e yönelik yapılan çalışmalarda araştırma grubu olarak azalan sıra ile sınıf öğretmenlerinin (%21,7), özel eğitim öğretmenlerinin (%13,8), rehber öğretmenlerinin (%11,8), branş öğretmenlerinin (%11,8), yöneticilerin (%6,9), öğretmen adaylarının (%5,9), okul öncesi öğretmenlerinin (%5,9), velilerin (%4,9), ilkokul öğrencilerinin (%2,9), lise öğrencilerinin (%1,9), RAM çalışanlarının (%1,9), destek eğitim odasında görevli öğretmenlerin (%1,9) ve psikologların (%1,9) tercih edildiği Tablo 2'de görülmektedir. Çalışmada diğer kategorisine dahil edilen akademisyen, işitme engelli öğrenci, okul öncesi öğrencisi, otizm spektrum bozukluğu tanılı çocuklar, özel eğitim sertifika programını tamamlayan öğretmenler, yüksek işlevli otizm tanılı ve asperger sendromlu çocuklarla da çalışıldığı belirlenmiştir. Ayrıca 1 makalede örneklem olarak öğretmenler ile çalışıldığı ifade edilirken öğretmenlerin branşları belirtilmemiştir.

Şekil 4*Çalışmaların Örneklem Büyüklüklerine Göre Dağılımları*

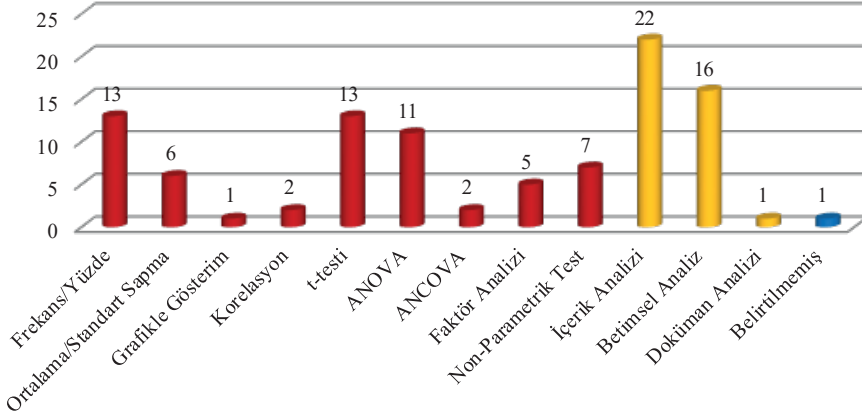
2000-2021 yılları arasında yapılan tez ve makale çalışmalarında daha çok 11-50 arası (13 makale, 10 tez) ve 0-10 arası (8 makale, 7 tez) örneklem büyüklüğü tercih edilmiştir. Ayrıca azalan sıra ile hem tez hem makalede 151-300 arası (5 makale, 2 tez), 51-100 arası (2 makale, 3 tez) ve 101-150 arası (3 makale, 1 tez) örneklem büyüklükleri tercih edilirken 301-500 arası (2 tez) ve 501-750 arası (1 tez) örneklem büyüklüğünün daha az tercih edildiği Şekil 4'te görülmektedir.

Tablo 3*Çalışmaların Veri Toplama Araçlarına Göre Dağılımları*

Veri Toplama Araçları	Frekans (f)		Yüzde (%)		Toplam Frekans	Toplam Yüzde
	Makale	Tez	Makale	Tez		
Görüşme Formu	20	15	42,6	32,6	35	37,6
Ölçek	10	9	21,4	19,6	19	20,4
Bilgi Formu	6	9	12,9	19,6	15	16,1
Gözlem Formu	2	3	4,2	6,5	5	5,3
Saha Notları	2	3	4,2	4,3	5	5,3
Anket	2	2	4,2	-	4	4,3
Doküman İnceleme Formu	2	-	2,1	2,2	2	2,2
Başarı Testi	1	1			2	2,2
Alternatif Ölçme Araçları	1	1			2	2,2
Günlük/Notlar	1	1	2,1	2,2	2	2,2
Değerlendirme Formu	-	2	-	4,3	2	2,2
Toplam	47	46	100	100	93	100

*Birden fazla seçenek işaretlenmiştir.

İncelenen bazı çalışmalarda birden fazla veri toplama aracı kullanılmıştır. Makale ve tezlerde veri toplama araçları olarak 11 adet veri toplama aracı kullanıldığı belirlenmiştir. Buna göre, incelenen çalışmalarda en çok görüşme formu (20 makale, 15 tez), ölçek (10 makale, 9 tez) ve bilgi formları (6 makale, 9 tez) kullanılırken en az doküman inceleme formu (2 makale), başarı testi (1 makale, 1 tez), alternatif ölçme araçları (1 makale, 1 tez), günlükler/notlar (1 makale, 1 tez) ve değerlendirme formu (2 tez) veri toplama araçlarının kullanıldığı belirlenmiştir (Tablo 3). Ayrıca gözlem formu (2 makale, 3 tez), saha notları (2 makale, 3 tez) ve anketler de (2 makale, 2 tez) veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

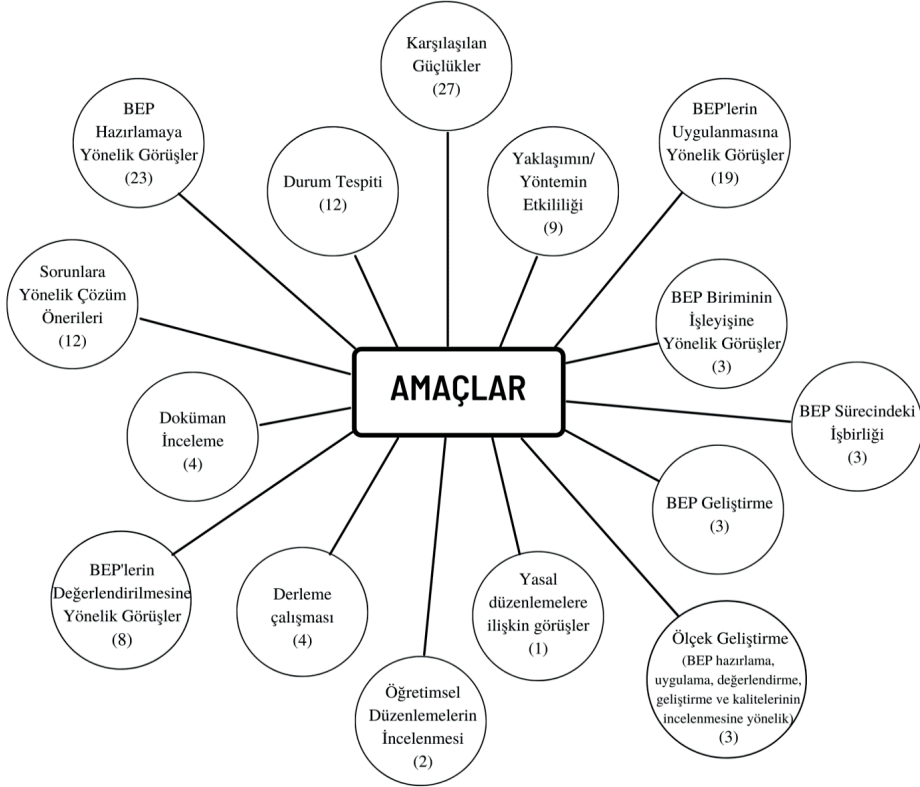
Şekil 5*Çalışmaların Veri Analizine Göre Dağılımları*

*Birden fazla seçenek işaretlenmiştir.

İncelenen bazı çalışmalarda birden fazla veri toplama aracı kullanılmasına bağlı olarak o çalışmalarda birden fazla veri analiz yöntemi kullanıldığı belirlenmiştir. Şekil 5'e göre, nitel araştırmalarda içerik analizi (22 çalışma), betimsel analiz (16 çalışma) ve doküman analizi (1 çalışma) yöntemlerinin kullanıldığı; nicel araştırmalarda frekans/yüzde (13 çalışma), t-testi (13 çalışma), ANOVA (11 çalışma), non-parametrik test (7 çalışma), ortalama/standart sapma (6 çalışma), faktör analizi (5 çalışma), ANCOVA (2 çalışma), korelasyon (2 çalışma) ve grafikte gösterim (1 çalışma) kullanıldığı belirlenmiştir. Bir çalışmada ise hangi veri analiz yönteminin kullanıldığı belirtilmemiştir.

Şekil 6

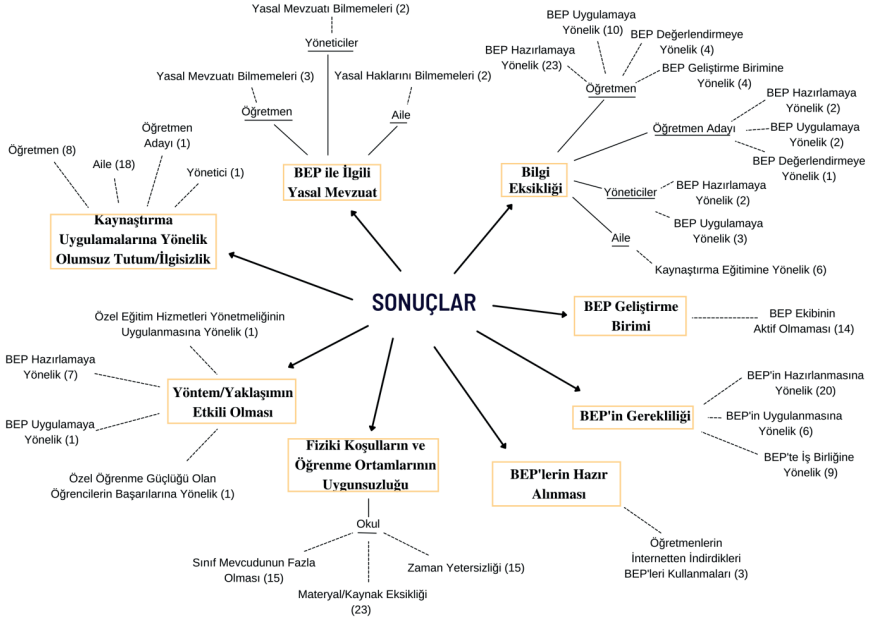
Çalışmaların Amaçlarına Göre Dağılımları

BEP'e yönelik yapılan çalışmalar amaçlarına göre incelendiğinde, 15 farklı kategori oluşturulmuştur (Şekil 6). Şekil 6'ya göre BEP'e yönelik yapılan çalışmaların azalan sıra ile karşılaşılan güçlükler (27), BEP hazırlamaya yönelik görüşler (23), BEP'lerin uygulamasına yönelik görüşler (19), durum tespiti (12), sorunlara yönelik çözüm önerileri (12), yaklaşımın/yöntemin etkililiği (9), BEP'lerin değerlendirilmesine yönelik görüşler (8), BEP geliştirme (3), doküman inceleme (4), derleme (4), BEP sürecindeki iş birliği (3), BEP biriminin işleyişine yönelik görüşler (3), ölçek geliştirme (3), öğretimsel düzenlemelerin incelenmesi (2) ve yasal düzenlemelere ilişkin görüşler (1) amaçlarına yönelik yapıldığı belirlenmiştir.

Şekil 7

Çalışmaların Sonuçlarına Göre Dağılımları

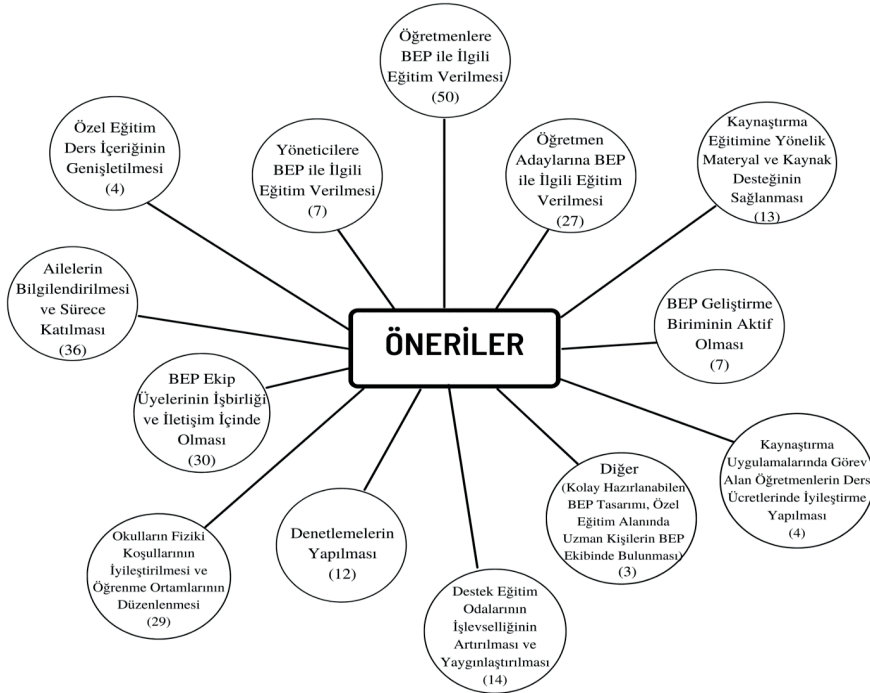

BEP'e yönelik yapılan çalışmalar sonuçlarına göre incelendiğinde, sekiz farklı kategori oluşturulmuştur (Şekil 7). Kategoriler oluşturulurken bazı çalışmalarda birden fazla sonucun yer aldığına dikkat edilmiştir. Şekil 7'ye göre sonuçların bilgi eksikliği (57 çalışma), fiziki koşulların ve öğrenme ortamlarının uygunsuzluğu (53 çalışma), BEP'in gerekliliği (35 çalışma), kaynaştırma uygulamalarına yönelik olumsuz tutum/ilgisizlik (28 çalışma), BEP geliştirme birimi (14 çalışma), yöntem/yaklaşımın etkili olması (10 çalışma), BEP ile ilgili yasal mevzuat (7 çalışma) ve BEP'lerin hazır alınması (3 çalışma) kategorilerine yönelik olduğu belirlenmiştir. Bilgi eksikliği kategorisine yönelik sonuçlara bakıldığında öğretmenler ile ilgili BEP hazırlamaya yönelik (23 çalışma), BEP uygulamaya yönelik (10 çalışma), BEP değerlendirmeye yönelik (4 çalışma), BEP geliştirme birimine yönelik (4 çalışma); öğretmen adayları ile ilgili BEP hazırlamaya yönelik (2 çalışma), BEP uygulamaya yönelik (2 çalışma), BEP değerlendirmeye yönelik (1 çalışma); yöneticilerle ilgili BEP hazırlamaya yönelik (2 çalışma), BEP uygulamaya yönelik (3 çalışma); ailelerle ilgili kaynaştırma eğitimine yönelik (6 çalışma) sonuçlar sunulmuştur. Fiziki koşulların ve öğrenme ortamlarının uygunsuzluğu kategorisine yönelik okul süreci ile ilgili materyal/kaynak eksikliği (23 çalışma), sınıf mevcudunun fazla olması (15 çalışma) ve zaman yetersiz-

liği (15 çalışma) sonuçları sunulmuştur. BEP'in gerekliliği kategorisiyle ilgili BEP'in hazırlanmasına (20 çalışma), BEP'te iş birliğine (9 çalışma) ve BEP'in uygulanmasına (6 çalışma) yönelik sonuçlar sunulmuştur. Kaynaştırma uygulamalarına yönelik olumsuz tutum/ilgisizlik kategorisi ile ilgili aile (18 çalışma), öğretmen (8 çalışma), öğretmen adayı (1 çalışma) ve yöneticilere (1 çalışma) yönelik sonuçlar elde edilmiştir. BEP geliştirme birimi ile ilgili olarak 14 çalışmada BEP ekibinin aktif olmaması sonucuna ulaşılmıştır. Yöntem/yaklaşımın etkili olması kategorisi ile ilgili olarak BEP'i hazırlama (7 çalışma), BEP'i uygulama (1 çalışma), Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin uygulanması (1 çalışma) ve özel öğrenme güçlüğü olan öğrencilerin başarıları (1 çalışma) kodlarına yönelik sonuçlar verilmiştir. BEP ile ilgili yasal mevzuat kategorisiyle ilgili öğretmenlerin (3 çalışma) ve yöneticilerin (2 çalışma) yasal mevzuatı bilmemelerine yönelik sonuçlar sunulurken ailelerin yasal haklarını bilmemelerine (2 çalışma) yönelik sonuçlar sunulmuştur. BEP'lerin hazır alınması kategorisinde ise öğretmenlerin internette indirdikleri BEP'leri kullandıkları (3 çalışma) sonucuna ulaşılmıştır.

Şekil 8

Çalışmaların Önerilerine Göre Dağılımları

BEP'e yönelik yapılan çalışmalar önerilerine göre incelendiğinde, 13 farklı öneri sunulduğu anlaşılmaktadır (Şekil 8). Şekil 8'den öğretmenlere BEP ile ilgili hizmet içi ya da uygulamalı bir şekilde eğitim verilmesi (50 çalışma), ailelerin bilgilendirilmesi ve sürece katılması (36 çalışma), BEP ekip üyelerinin iş birliği ve iletişim içinde olması (30 çalışma), okulların fiziki koşullarının iyileştirilmesi ve öğrenme ortamlarının düzenlenmesi (29 çalışma), öğretmen adaylarına BEP ile ilgili eğitim verilmesi (27 çalışma), destek eğitim odalarının işlevselliğinin artırılması ve yaygınlaştırılması (14 çalışma), kaynaştırma eğitimine yönelik materyal ve kaynak desteğinin sağlanması (13 çalışma), denetlemelerin yapılması (12 çalışma), yöneticilere BEP ile ilgili eğitim verilmesi (7 çalışma), BEP geliştirme biriminin aktif olması (7 çalışma), özel eğitim ders içeriğinin genişletilmesi (4 çalışma), kaynaştırma uygulamalarında görev alan öğretmenlerin ders ücretlerinde iyileştirme yapılması (4 çalışma) ve diğer (3 çalışma) kapsamında kolay hazırlanabilen BEP tasarımı, özel eğitim alanında uzman kişilerin BEP ekibinde bulunması önerilerinin sunulduğu anlaşılmaktadır.

Tartışma ve Sonuç

BEP'lerle ilgili yapılan çalışmaların makale, tez ve yıllara göre dağılımları (Şekil 1) incelendiğinde, türlerine göre çalışmaların çoğunluğunun makalelerden (%59,4) oluştuğu belirlenmiştir. Saraç'ta (2017) içerik analizi çalışmasında benzer şekilde makalelerin tezlerden fazla olduğu sonucuna ulaşmıştır. Makale sayısının tezlerden fazla olması tezlerin daha detaylı ve kapsamlı araştırmalar olmasından kaynaklanabilmektedir (Gezer, 2020).

Çalışmaların yıllara göre dağılımına bakıldığında 2000, 2001, 2003, 2004, 2014 ve 2015 yıllarında BEP ile ilgili herhangi bir çalışmanın yapılmadığı toplamda en fazla çalışmanın 2019 yılında (15 çalışma); tezlerde en fazla çalışmanın 2019 yılında (10 çalışma); makalelerde ise en fazla çalışmanın 2017, 2019 ve 2021 yıllarında (5 çalışma) yapıldığı belirlenmiştir. Türkiye'de BEP ile ilgili ilk çalışmanın 2002 yılında yapılmış olması geç sayılabilecek bir tarih olduğunu düşündürmektedir. Bu çalışmaların sayısı özellikle 2019 yılı olmak üzere son beş yıl içinde artış göstermiştir. Başaran ve Güleriyüz (2020), kaynaştırma ile ilgili yapmış oldukları araştırmada benzer şekilde son beş yıl içinde yapılan çalışmaların sayısında artış olduğunu, Çağlar ve Özkan (2021) ise en fazla çalışmanın 2019 yılında yapıldığını belirlemişlerdir. Son yıllarda BEP ile ilgili yapılan çalışmalardaki artış; kaynaştırma öğrencilerine verilen önemin ve bu alana ilginin arttığını buna bağlı olarak da yapılan bilimsel çalışmalarda artış yaşanması olarak yorumlanabilir.

Çalışmaların araştırma yöntemlerine göre dağılımları incelendiğinde (Şekil 2) en fazla nitel yöntem (37 çalışma) en az ise karma yöntemin (3 çalışma) kullanıldığı

belirlenmiştir. Benzer şekilde Sözbilir Gül, Okçu, Yazıcı, Kızılaslan, Zorluoğlu ve Atila (2015), araştırmalarında en çok nitel yöntemin en az ise karma yöntemin tercih edildiği sonucuna ulaşmışlardır. Son zamanlarda nicel çalışmaların bazı konuları aydınlatmasında yetersiz kaldığı düşünülerek nitel yöntemlerin kullanıldığı görülmektedir (Özen ve Baran, 2019). Dolayısıyla nitel yöntemin daha çok tercih edilmesi BEP ile ilgili detaylı bilgiler elde edilmek istenmesinden kaynaklanabilir. Çalışmaların araştırma desenlerine göre dağılımlarında (Tablo 1) toplamda en fazla nitel yöntemin belirtilmemiş kategorisinde (18 çalışma) çalışmanın olduğu, türlerine göre makalelerde en fazla belirtilmemiş (11 çalışma) kategorisinin olduğu eylem araştırmasının hiç kullanılmadığı, tezlerde en fazla belirtilmemiş (7 çalışma) olduğu; tek grup ön test/son test, deneysel desen, yarı deneysel desen, doküman incelemesi ve yakınsayan paralel desenin hiç kullanılmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Sönmez ve Özcan (2020), yapmış oldukları araştırmada nicel yöntemin benimsendiği çalışmalarda en çok tarama modelinin, nitel yöntemin benimsendiği çalışmalarda ise çoğunlukla desenin belirtilmediği sonucuna ulaşmaları bu çalışmanın sonucu ile paralellik göstermektedir. Nitel çalışmalar başta olmak üzere bazı nicel çalışmaların yöntem kısımlarında araştırma desenlerinin açıkça ifade edilmediği (Gökmen, Uysal, Yaşar, Kırksekiz, Güvendi ve Horzum, 2017) ve gerekli ayrıntıların verilmediği (Şimşek, Özdamar, Becit, Kılıçer, Akbulut ve Yıldırım, 2008) görülmektedir. Makaleler çoğunlukta olmak üzere birçok çalışmada çalışmanın sadece yöntemi verilip desen hiç yazılmamakta veya veri toplama aracı desen olarak verilmektedir. Mevcut çalışmaların yapılacak yeni çalışmalara yol gösterici olması sebebiyle araştırma desenlerinin verilmesinin gerektiği düşünülmektedir (Sönmez ve Özcan, 2020).

Örnekleme çeşitlerine göre çalışmaların dağılımları incelendiğinde (Şekil 3) toplamda en fazla örnekleme çeşidinin belirtilmediği kategori (23 çalışma), en az ise evrenin tamamı (1 çalışma) ve uygun örnekleme (1 çalışma) kategorisine yönelik çalışmaların olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Makalelerde (15 çalışma) ve tezlerde (8 çalışma) en fazla örnekleme dağılımı belirtilmemiş kategorisinde yer alırken tezlerde evrenin tamamı ve uygun örnekleme çeşitlerinde çalışma bulunmamaktadır. Çalışmanın bu sonucuyla benzer olarak Kurt ve Kurtoğlu-Erden (2020), inceledikleri çalışmalarda örnekleme çeşidinin büyük oranda belirtilmediğine dikkat çekmektedirler.

Çalışmaların örneklem gruplarına göre dağılımları (Tablo 2) incelendiğinde toplamda en fazla sınıf öğretmenleri (22 çalışma); makalelerde en çok sınıf öğretmenleri (9 çalışma) ile çalışıldığı lise öğrencileri ile yapılmış çalışmanın bulunmadığı, tezlerde yine en çok sınıf öğretmenlerinin (13 çalışma) tercih edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayvaz-Öztürk (2020), kaynaştırma eğitimi ile ilgili yapmış olduğu çalışmada çalışma grubu olarak hem tez hem makalelerde daha çok öğretmenlerin tercih edildiği

sonucuna ulaşması bu çalışmanın sonucu ile benzerlik göstermektedir. Kaynaştırma eğitiminin başarıya ulaşması açısından öğretmenlerin görüş ve düşüncelerinin belirlenmesi önemli görülmektedir (Duran vd., 2021). BEP ile ilgili yapılan çalışmalarda öğretmenlerin daha çok tercih edilmesinin nedeni olarak BEP'lerin hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi aşamalarında öğretmenlerin görev almasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Çalışmaların örneklem büyüklüklerine göre dağılımları (Şekil 4) incelendiğinde toplamda en fazla 11-50 arası (23 çalışma); makalelerde (13 çalışma) ve tezlerde (10 çalışma) en fazla 11-50 arası örneklem büyüklüğünün tercih edildiği sonucuna varılmıştır. Sözbilir vd. (2015), incelemiş oldukları çalışmaların çoğu nitel çalışmalar olmakla birlikte bu çalışmalarda örneklem olarak küçük grupların tercih edildiğini tespit etmişlerdir. Çalışmaların daha çok küçük gruplarla gerçekleştirilmiş olması konuyla ilgili derinlemesine bilgi edinebilmek için nitel araştırma yönteminin tercih edilmesinin bir sonucu olabilmektedir.

Çalışmalarda veri toplama aracı olarak toplamda en fazla görüşme formunun (35 çalışma) kullanıldığı, makalelerde en fazla görüşme formu (20 çalışma) tercih edilirken değerlendirme formunun hiç kullanılmadığı, tezlerde yine en fazla görüşme formu (15 çalışma) kullanılırken doküman inceleme formunun hiç kullanılmadığı sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 3). Aslan ve Özkubat (2019), incelemiş oldukları çalışmalarda veri toplama aracı olarak benzer şekilde en fazla görüşme formunun tercih edildiğini belirlemişlerdir. Yüksel ve Değirmenci-Kurt (2021) inceledikleri çalışmalarda görüşmelerden sıklıkla faydalanılmasının gerekçesini derinlemesine bilgi edinimi olarak ifade etmektedir. Görüşme, nitel çalışmalarda en çok tercih edilen ve derinlemesine bilgi elde edilmesini sağlayan veri toplama aracı olarak kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2021). Görüşmeler bireylerin gözlenemeyen davranışlarının, bakış açılarının, duygu ve düşüncelerinin açığa çıkarılması amacıyla gerçekleştirilmektedir (Patton, 2018). Gündüz ve Zorluoğlu (2021) da bu amaçlar doğrultusunda çalışmalarında görüşme yöntemini tercih etmişlerdir. BEP ile ilgili yapılan çalışmalarda veri toplama aracı olarak çoğunlukla görüşme formunun kullanılması çalışmaların daha çok nitel yöntemle gerçekleştirilmesinden ve derinlemesine bilgi edinmek istenmesinden kaynaklanabilmektedir. Bu kapsamda bu bulgunun beklenen bir sonuç olduğu düşünülmektedir.

Çalışmalarda veri analiz yöntemleri olarak toplamda en fazla içerik analizi (22 çalışma) yönteminin kullanıldığı tespit edilmiştir (Şekil 5). Nicel veri analiz yöntemi olarak en fazla frekans/yüzde (13 çalışma) ve t-testi (13 çalışma) tercih edilirken en az grafikte gösterim (1 çalışma); nitel veri analizinde en fazla içerik analizi (22 çalışma) en az ise doküman analizi (1 çalışma) yönteminin kullanıldığı belirlenmiştir. Çalış-

maların çoğunda nitel yöntemin kullanılmasının doğal bir sonucu olarak veri analiz yöntemlerinde de en çok nitel analiz yöntemlerinden içerik analizi ve betimsel analizin kullanıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçla paralel olarak Yılmaz (2019) da incelemiş olduğu çalışmalarda en çok nitel yöntemin kullanıldığını buna bağlı olarak veri analizinde içerik ve betimsel analizin yoğunlukta olduğunu yine benzer şekilde nicel veri analizi yöntemlerinden en çok t-testinin tercih edildiği sonucuna varmıştır.

Çalışmaların amaçlarına göre dağılımları (Şekil 6) incelendiğinde, çalışmalarda en fazla BEP konusunda karşılaşılan güçlükler (27 çalışma) ve BEP hazırlamaya yönelik görüşlerin (23 çalışma) belirlenmesi amaçlanmıştır. BEP ile ilgili yapılmış çalışmalarda karşılaşılan güçlükleri belirlemeye yönelik (Akkın, 2019; Çıkılı vd., 2020; Eldeniz-Çetin ve Şen, 2017; Söğüt ve Deniz 2018; Şahin ve Gürler, 2018; Yılmaz, 2013) ve BEP hazırlamaya yönelik görüşlerin alındığı (Ayanoğlu ve Gür-Erdoğan, 2019; İlik, 2019; Tekin-Ersan ve Ata 2017; Toprak, 2018) araştırmaların sayıca çokluğu dikkat çekmektedir. Batu vd. (2018), kaynaştırma uygulamasına ilişkin yapmış oldukları inceleme sonucu benzer şekilde çalışmaların en çok eğitimci görüşlerini ve sorunları belirlemeye yönelik yapıldığı sonucuna ulaşmışlardır. Kaynaştırma uygulamalarının etkili olabilmesi ve başarıya ulaşması açısından öğretmen, ebeveyn gibi özel gereksinimli öğrencilerin üzerinde etkisi olan bireylerin görüşlerinin alınmasının önemli olduğu düşünülmektedir (Şahan, Uğurlu, Özdemir ve Nazik, 2021). Özel eğitim alanında öğretmen görüşlerinin alınması en sık rastlanılan konulardan biri olmaktadır (Aslan ve Özkubat, 2019). Ancak Sönmez ve Özcan (2020), kaynaştırma eğitimine yönelik görüş alınan çalışma sayısının fazla olduğunu ve bu görüşlerin farklı açılardan ele alınmasının gerektiğini ifade etmektedir.

Çalışmaların sonuçlarına göre dağılımları (Şekil 7) incelendiğinde en fazla bilgi eksikliği (57 çalışma), fiziki koşulların ve öğrenme ortamlarının uygunsuzluğuna (53 çalışma) yönelik sonuçların olduğu belirlenmiştir. Bilgi eksikliği kategorisinde en fazla öğretmenlerin BEP hazırlamaya yönelik (23 çalışma) bilgi eksikliklerinin olduğu (Akarsu ve Atbaşı, 2021; İlik, 2019; Öztürk ve Akdal, 2022) en az öğretmen adaylarının BEP değerlendirmeye yönelik (1 çalışma); fiziki koşulların ve öğrenme ortamlarının uygunsuzluğu kategorisinde en fazla materyal/kaynak eksikliğine (23 çalışma) yönelik çalışma sonuçlarının olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuç ile Amaç'ın (2021) kapsayıcı eğitimle ilgili incelemiş olduğu araştırmalar sonucunda öğretmenlerin bilgilerinin yüzeysel olduğu, BEP hazırlama konusunda bilgi eksikliklerinin olduğu, okulların fiziki şartlarının bu eğitimin uygulanmasında yetersiz kaldığı ve materyal eksikliği sıkıntısı yaşandığı sonucuna varması örtüşmektedir. Ayvaz-Öztürk (2020) ile Batu vd. (2018) de incelediği çalışmalar sonucunda benzer şekilde öğretmenlerin BEP hazırlama konusunda yetersiz kaldıkları ve okul fiziki olanaklarında

eksiklikler olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Kaynaştırma uygulamalarında okul fiziki olanaklarının yetersizliği ve materyal eksikliği öğretmenler için en büyük sorunlardan biri olmaktadır (Yaman, 2017). Öğretmenlerin bilgi eksikliklerinin olması ve materyal eksikliklerinin yaşanması eğitimin niteliğini olumsuz etkilemekte (Amaç, 2021) dolayısıyla özel gereksinimi olan öğrenciler için BEP'ler tam anlamıyla yarar sağlamamaktadır (Ayanoğlu ve Gür-Erdoğan, 2019).

Çalışmaların önerilerine göre dağılımları (Şekil 8) incelendiğinde en fazla öğretmenlere BEP ile ilgili eğitimler verilmesi (50 çalışma) kategorisine ait önerilerin yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Amaç'ın (2021) incelemiş olduğu çalışmalar sonucunda öğretmenlerin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim eksikliklerinin olduğu, bu eksikliklerin eğitim verilerek giderilmesi gerektiği ve öğretmenlerin materyal konusunda desteklenmesi gerektiği sonucuna varması bu çalışmanın sonucu ile paralellik göstermektedir. Öğretmenlere BEP'in önemi ve içeriği ile ilgili eğitimler verilerek bu konudaki bilgi eksikliklerinin giderilmesi eğitimin daha etkili olmasını sağlayabilmektedir (Akarsu ve Atbaşı, 2021).

Öneriler

Sonuçlar dikkate alınarak her bir sonuca yönelik olarak öneriler verilmiştir:

- Tek bir yöntemle sınırlı kalmayıp daha geniş bir bakış açısı sunması için nitel yöntemin tercih edildiği çalışmalar ile birlikte karma çalışmalar da gerçekleştirilebilir.
- Karma yöntemin tercih edilmesine bağlı olarak örneklem büyüklüğü genişletilebilir. Bu sayede araştırma sorularına ilişkin daha farklı ve ilişkisel görüşlerin ortaya çıkması sağlanabilir.
- Yapılacak yeni çalışmalarda, kaynaştırma uygulamalarına yönelik farklı fikirler sunması açısından öğretmen görüşleri ile birlikte özel gereksinimli öğrenciler üzerinde önemli etkisi olan ailelerin görüşleri de alınabilir.
- Özel gereksinimli öğrencilerin eğitsel ihtiyaçlarına uygun olacak şekilde gerekli kaynak ve materyal desteği sağlanabilir.
- Sınıflarda özel gereksinimli öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına destek sağlamak için sınıf içerisinde çeşitli düzenlemeler ve mevcut öğrenci sayısında azaltmalar yapılabilir.
- Öğretmenlere BEP ile ilgili hizmet içi ve uygulamalı eğitimler verilebilir. BEP hazırlama ve uygulama aşamalarında özel eğitim alanındaki uzman kişilerin desteğinden yararlanılabilir.

Kaynakça

- Agran, M., and Hughes, C. (2008). Students' opinions regarding their individualized education program involvement. *Career Development for Exceptional Individuals*, 31(2), 69-76. <https://doi.org/10.1177%2F0885728808317657>
- Akarsu, E., and Atbaşı, Z. (2021). The study of individualised education programs for students at special education application schools according to various variables. *Trakya Journal of Education*, 11(1), 301-314. <https://doi.org/10.24315/tred.712420>
- Akaydın, B., and Kaya, S. (2015). Studies Conducted in the field of life science and social studies and published in national journals in Turkey. *Mustafa Kemal University Journal of Social Sciences Institute*, 12(30), 251-264. <https://dergi-park.org.tr/en/download/article-file/183370>
- Akkın, A. (2019). *Determining the difficulties of teachers in developing, implementing and evaluating individualized education programs and solution suggestion* (Thesis no. 597993) [Master's thesis, Burdur Mehmet Akif Ersoy University]. National Thesis Center of the Council of Higher Education.
- Aktaş, E., and Uzuner-Yurt, S. (2015). An content analysis for article abstracts in Turkish education area. *Turkish Studies*, 10(7), 73-96. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8121>
- Albayrak, E., and Çiltaş, A. (2017). Descriptive content analysis of mathematical modeling research published in the field of mathematics education in Turkey. *International Journal of Turkish Education Sciences*, 2017(9), 258-283. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/836333>
- Amaç, Z. (2021). Inclusive education and primary school teachers: A systematic review. *Electronic Journal of Education Sciences*, 10(19), 74-97. <https://dergi-park.org.tr/en/download/article-file/1588494>
- Aslan, C., and Özkubat, U. (2019). Research trends in the papers presented in national congresses on special education: A content analysis. *Turkish Journal of Social Studies*, 23(2), 535-554. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/779574>
- Ateş, M. (2017). Examination of the opinions of Turkish teachers works in science and art centers about individualized education plan. *Mehmet Akif Ersoy University Faculty of Education Journal*, (42), 211-225. <https://doi.org/10.21764/efd.70905>

- Avcıoğlu, H. (2011). Mental handicapped class teachers' thoughts on preparing IEP (Individualized Education Program). *Ankara University Faculty of Educational Sciences Journal of Special Education*, 12(1), 39-56. https://doi.org/10.1501/Ozlegt_0000000156
- Ayanoğlu, Ç., and Gür-Erdoğan, D. (2019). School administrators' opinions on preparation/implementation of individualized education plan (IEP) for students with special needs. *Ankara University Faculty of Educational Sciences Journal of Special Education*, 20(4), 677-706. <https://doi.org/10.21565/ozelegitimdergisi.531039>
- Aydoğan, Ş., and Köksal, E. A. (2017). Content analysis of the misconception studies in elementary science education. *Journal of Theory and Practice in Education*, 13(2), 232-260. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/299169>
- Ayvaz-Öztürk, S. (2020). Examining the studies on social studies regarding mainstreaming education. *Journal of Innovative Research in Social Studies*, 3(1), 70-89. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1175153>
- Aztekin, S., and Taşpınar-Şener, Z. (2015). The content analysis of mathematical modelling studies in Turkey: A meta-synthesis study. *Education and Science*, 40(178), 139-161. <https://pdfs.semanticscholar.org/f7f3/fc19c30897d-3d7427ccf31f84de31f3477c9.pdf>
- Babaoğlu, E., and Yılmaz, Ş. (2010). Competency of classroom teachers in the inclusive education. *Kastamonu Education Journal*, 18(2), 345-354. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/817870>
- Bağ, H., and Çalık, M. (2018). A thematic review of science education studies on 4th grade. *Elementary Education Online*, 17(3), 1353-1377. <https://doi.org/10.17051/ilkonline.2018.466357>
- Baltacı, R. (2016). Üstün yetenekli öğrenciler için bireyselleştirilmiş eğitim planı geliştirme. *Journal of Gifted Education and Creativity*, 3(1), 33-41. <https://dergipark.org.tr/en/pub/jgedc/issue/38681/449370>
- Başaran, M., and Güleriyüz, H. (2020). Examination of postgraduate theses on inclusion in preschool education in terms of methodology. *The Journal of International Social Research*, 13(74), 340-347. <https://www.sosyalarastirmalar.com/articles/examination-of-postgraduate-theses-on-inclusion-in-preschool-education-in-terms-of-methodology.pdf>
- Batu, E. S., Cüre, G., Nar, S., Gövercin, D., and Keskin, M. (2018). A review of mainstreaming/inclusion reserch in elementary and secondary schools in Turkey.

Ankara University Faculty of Educational Sciences Journal of Special Education, 19(3), 577-614. <https://doi.org/10.21565/ozelegitimdergisi.336925>

- Biçer, N. (2017). An analysis study on the published articles relating to the field of teaching Turkish to foreigners. *Pamukkale University Journal of Social Sciences Institute*, (27), 236-247. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kausis/issue/34758/384478>
- Blackwell, W. H., and Rossetti, Z. S. (2014). The development of individualized education programs: Where have we been and where should we go now?. *Sage Open*, 4(2), 1-15. <https://doi.org/10.1177%2F2158244014530411>
- Bulgurcu, S. (2021). Analysis of international dissertations in the gifted and talented field (2010-2020). *Journal of University Research*, 4(2), 137-153. <https://dergipark.org.tr/en/pub/uad/issue/64377/904187>
- Buli-Holmberg, J., and Jeyaprabhan, S. (2016). Effective practice in inclusive and special needs education. *International journal of special education*, 31(1), 119-134. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1099986.pdf>
- Burunsuz, E., and İnce, M. (2020). Teachers opinions on the implementation of individualized education program for teachers in elementary education schools. *Mediterranean Journal of Educational Research*, 14(31), 530-544. <https://doi.org/10.29329/mjer.2020.234.25>
- Christle, C. A., and Yell, M. L. (2010). Individualized education programs: Legal requirements and research findings. *Exceptionality*, 18(3), 109-123. <https://doi.org/10.1080/09362835.2010.491740>
- Coşkun, İ., Dündar, Ş., and Parlak, C. (2014). The analysis of the postgraduate thesis written on special education in terms of various criteria in Turkey (2008-2013). *Aegean Education Journal*, 15(2), 375-396. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/57191>
- Çağlar, C., and Özkan, H. H. (2021). Content analysis of autism related articles published in Turkey between the years 2010-2020. *Journal of Süleyman Demirel University Institute of Social Sciences*, (40), 77-97. <https://dergipark.org.tr/en/pub/sbe/issue/62244/900241>
- Çıkılı, Y., Gönen, A., Aslan-Bağcı, Ö., and Kaynar, H. (2020). The difficulties of teachers working in the field of special education in preparing Individualized Education Program (IEP). *OPUS International Journal of Society Researches*, 15(1), 5121-5148. <https://doi.org/10.26466/opus.659506>

- Çimen-Öztürk, C., and Eratay, E. (2010). Determining opinions of teachers of students with mental retardation attending an education application school on the individualized education program. *Abant İzzet Baysal University Faculty of Education Journal*, 10(2), 145-159. <https://dergipark.org.tr/en/pub/aibuefd/issue/1499/18144>
- Deniş-Çeliker H., and Uçar, C. (2015). A guide for science researchers: Examination of thesis written between 2001-2003 years. *Electronic Journal of Social Sciences*, 14(54), 81-94. <https://doi.org/10.17755/esosder.56295>
- Danneker, J. E., and Bottge, B. A. (2009). Benefits of and barriers to elementary student-led individualized education programs. *Remedial and Special Education*, 30(4), 225-233. <https://doi.org/10.1177/0741932508315650>
- Diken, İ. H. (2017). *Özel eğitime gereksinimi olan öğrenciler ve özel eğitim*. (15. baskı). Pegem Akademi Yayınları.
- Dinçer, S. (2018). Content analysis in for educational science research: Meta-analysis, meta-synthesis and descriptive content analysis. *Bartın University Journal of Faculty of Education*, 7(1), 176-190. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/430347>
- Dilek, A., Baysan, S., and Öztürk, A. A. (2018). Social studies education master theses in Turkey: A content analysis study. *Turkish Journal of Social Research*, 22(2), 581-602. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/519531>
- Doğaroğlu, T., ve Bapoğlu-Dümenci, S. (2015). Sınıflarında kaynaştırma öğrencisi bulunan okul öncesi öğretmenlerin kaynaştırma eğitimi ve erken müdahale hakkındaki görüşlerinin incelenmesi. *Hacettepe University Faculty of Health Sciences Journal*, (1), 460-473. <https://dergipark.org.tr/en/pub/husbfd/issue/7893/103909>
- Duran, Ç., Ata S., and Metin, E. N. (2021). Examination of graduate thesis related to inclusion in Turkey according to various criteria. *İstanbul Gelişim University Journal of Health Sciences*, (14), 213-226. <https://doi.org/10.38079/igusabder.863163>
- Eldeniz-Çetin, M., and Şen, S. G. (2017). Determination of problems of teachers working in special education and rehabilitation centers. *International Journal of Social Science*, (59), 53-69. <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS7133>
- Erdem, M. D., Gün, M., Şengül, M., and Özkan, E. (2015). A Content analysis about keywords including in scientific articles in the field of teaching Turkish as a foreign language. *Ondokuz Mayıs University Journal of Faculty of Education*, 34(1), 213-237. <https://dergipark.org.tr/en/pub/omuefd/issue/20280/215246>

- Er-Nas, S., and Dilber, Y. (2020). Examination of the instructional process carried out by the science teachers with mainstreaming students diagnosed learning disabilities. *Kastamonu Education Journal*, 28(4), 1800-1816. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.4075>
- Etscheidt, S., and Curran, C. M. (2010). Peer-reviewed research and individualized education programs (IEPs): An examination of intent and impact. *Exceptionality*, 18(3), 138-150. <https://doi.org/10.1080/09362835.2010.491988>
- Evyapan, G. (2020). *Pre school teachers self-sufficiency perception level in regard to inclusive education and their views about individualized education program* (Thesis No. 627037) [Master's thesis, Balıkesir University]. National Thesis Center of the Council of Higher Education.
- Gezer, M. (2020). Thematic content analysis of studies using metaphors in social studies education. *Atatürk University Journal of Social Sciences Institute*, 24(3), 1513-1528. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ataunisosbil/issue/57299/782153>
- Gordy, L., and Pritchard A. M. (1995). Redirecting our Voyage through History: A Content analysis of social studies textbooks. *Urban Education*, 30(2), 195-218. <https://doi.org/10.1177%2F0042085995030002005>
- Gökmen, Ö. F., Uysal, M., Yaşar, H., Kırksekiz, A., Güvendi, G. M., and Horzum, M. B. (2017). Methodological trends of the distance education theses published in Turkey from 2005 to 2014: A content analysis. *Education and Science*, 42(189), 1-25. <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2017.6163>
- Görgün, B., and Melekoğlu, M. A. (2019). Review of studies on specific learning disabilities in Turkey. *Sakarya University Journal of Education*, 9(1), 83-106. <https://doi.org/10.19126/suje.456198>
- Gül, Ş., and Sözbilir, M. (2015). Thematic content analysis of scale development studies published in the field of science and mathematics education. *Education and Science*, 40(178), 85-102. <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2015.4070>
- Gündüz, T., and Zorluoğlu, S. L. (2021). Determining the awareness for IEP of pre-service science teachers. *Eurasian Journal of Teacher Education*, 2(2), 84-100. <https://dergipark.org.tr/en/pub/ejte/issue/64664/928361>
- Hakkoymaz, S. (2021). Evaluation of studies in international electronic journals in the special education area in terms of language education and teaching. *Pesa International Journal of Social Studies*, 7(1), 23-32. <https://doi.org/10.25272/j.2149-8385.2021.7.1.03>

- Harmon, J. M., Hedrick, W. B., and Fox, E. A. (2000). A content analysis of vocabulary instruction in social studies textbooks for grades 4-8. *The Elementary School Journal*, 100(3), 253-271. <https://doi.org/10.1086/499642>
- İlik, Ş. Ş. (2017). Examination and evaluation of individualized education programs prepared for intellectual disability students. *Journal of Human Sciences*, 14(4), 4898-4909. <https://www.j-humansciences.com/ojs/index.php/IJHS/article/view/5027/2459>
- İlik, Ş. Ş. (2019). Evaluation of the opinions of the teachers working in the education of the gifted students for preparing, implementing and monitoring the Individualized Education Programs. *Kastamonu Education Journal*, 27(2), 485-495. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.2569>
- Kanlı, U., Gülçiçek, Ç., Göksu, V., Önder, N., Oktay, Ö., Eraslan, F., Eryılmaz, A., and Güneş, B. (2014). Content analysis of physics education studies published in national science and mathematics education congress proceedings. *Gazi Faculty of Education Journal*, 34(2), 127-153. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/76880>
- Karakuş, S. (2020). An examine master theses and phd dissertations conducted in the field of the concepts in social studies education in Turkey. *Academia Journal of Educational Research*, 5(1), 61-76. <https://dergipark.org.tr/en/pub/egitim/issue/53591/700230>
- Karamustafaoğlu, O., Boz, Ö., and Değirmenci, S. (2020). Science Education Papers Published in TR Indexed Journals: Method Analysis Since 2015. *Ondokuz Mayıs University Journal of Education Faculty*, 39(1), 185-201. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1171883>
- Karataş, Z., and Arslan, E. (2018). Investigation of secondary school mentally disabled inclusive students social acceptance by mentally healthy peers. *Mehmet Akif Ersoy University Faculty of Education Journal*, (48), 495-513. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/555275>
- Kıran, D. (2018). Self-Efficacy studies in national science and mathematics education conferences: A content analysis. *Yüzüncü Yıl University Faculty of Education Journal*, 15(1), 417-443. <http://dx.doi.org/10.23891/efdyyu.2018.74>
- Kırmızıgül, H. G. (2021). Examining studies conducted on mathematics education for individuals with mental deficiency. *E-International Journal of Educational Research*, 12(1), 233-251. <https://doi.org/10.19160/e-ijer.875469>

- Kula, F., and Sadi, Ö. (2016). Science education trends in Turkey: A content analysis from 2005 to 2014. *Elementary Education Online*, 15(2), 594-614. <https://doi.org/10.17051/io.2016.05687>
- Kurt, A., and Kurtoğlu-Erden, M. (2020). Examination of the studies conducted on technology use in special education. *Journal of Ağrı İbrahim Çeçen University Social Sciences Institute*, 6(1), 47-70. <https://doi.org/10.31463/aicusbed.676961>
- Küçük, S., and Kaya, E. (2018). Content analysis of the keywords in the dissertations on teaching Turkish as a foreign language. *Journal of History Culture and Art Research*, 7(5), 442-456. <https://doi.org/10.7596/taksad.v7i5.1880>
- Laçın, E., and Taşlıbeyaz, H. F. (2020). Inclusive education attitude scale (IEASC) - teacher form: A scale development study. *International Journal of Karamanoglu Mehmetbey Educational Research*, 2(2), 120-132. <https://doi.org/10.47770/ukmead.757721>
- Lipkin, P. H., and Okamoto, J. (2015). The individuals with disabilities education act (IDEA) for children with special educational needs. *Pediatrics*, 136(6), 1650-1662. <https://doi.org/10.1542/peds.2015-3409>
- Ministry of National Education (2020). Special education services regulation. http://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2020_06/24163215_ozel_eYitim_yonetmeliYi_son_hali.pdf
- Namdar, B., and Küçük, A. (2018). A descriptive content analysis of researchon technology integration in science education: The case of Turkey. *Mehmet Akif Ersoy University Faculty of Education Journal*, (48), 355-383. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/555260>
- Nevin, A., Johnson, D. W., and Johnson, R. (1982). Effects of group and individual contingencies on academic performance and social relations of special needs students. *The Journal of Social Psychology*, 116(1), 41-59. <https://doi.org/10.1080/00224545.1982.9924394>
- Odom, S. L., and Diamond, K. E. (1998). Inclusion of young children with special needs in early childhood education: The research base. *Early Childhood Research Quarterly*, 13(1), 3-25. [https://doi.org/10.1016/S0885-2006\(99\)80023-4](https://doi.org/10.1016/S0885-2006(99)80023-4)
- Oğuz-Haçat, S., and Demir, F. B. (2018). Evaluation of the doctoral dissertations conducted on social studies education (2002-2018). *Eurasia Journal of International Studies*, 6(15), 948-973. <https://doi.org/10.33692/avrsyad.510136>

- Özan, S., and Dolunay-Sarıca, A. (2021). The individualized education plan: The experiences of general educators and school counselors. *Ankara University Faculty of Educational Sciences Journal of Special Education*, 22(1), 147-174. <https://doi.org/10.21565/ozelegitimdergisi.664973>
- Özcan, C., and Çalışkan, İ. (2020). Examination of research studies in the field of science education in terms of subject and method. *Ege Journal of Education*, 21(1), 101-111. <https://doi.org/10.12984/egeefd.673437>
- Özen, E., ve Baran, H. (2019). Uzaktan eğitimde yönelimler: 2016-2018 yılların arasında proquest veri tabanında yayınlanan tezlerin içerik analizi. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 5(3), 28-40. <https://dergipark.org.tr/en/pub/auad/issue/50201/645949>
- Öztürk, D., and Akdal, D. (2022). Views of social studies teachers with special needs students on social studies education. *Mehmet Akif Ersoy University Faculty of Education Journal*, (61), 453-484. doi: 10.21764/maeuefd.975998
- Patton, M. Q. (2018). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. [Qualitative research and evaluation methods]. (M. Bütün, S. B. Demir, Çev.; 3. baskı). Pegem Akademi.
- Pineda, V. I. (2017). Practical Numeric and It Skills Maths Component Summary Notes: A Content Analysis. *International Journal of Advanced Research in Engineering and Applied Sciences*, 6(7), 1-11.
- Safer, N., and Hobbs, B. (1980). Developing, implementing, and evaluating individualized education programs. *School Psychology Review*, 9(3), 212-220. <https://doi.org/10.1080/02796015.1980.12086554>
- Saraç, H. (2017). Researches Related to Outdoor Learning Environments in Turkey: Content Analysis Study. *Journal of Theory and Practice in Education*, 3(2), 60-81. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/339611>
- Smith, S. W., and Simpson, R. L. (1989). An analysis of individualized education programs (IEPs) for students with behavioral disorders. *Behavioral Disorders*, 14(2), 107-116. <https://doi.org/10.1177%2F019874298901400206>
- Söğüt, D. A., and Deniz, S. (2018). Rigours which class teachers encounter with preparing Individualized Education Program (IEP) and assessment of views related to inclusive practices. *Erzincan University Faculty of Education Journal*, 20(2), 423-443. <https://doi.org/10.17556/erziefd.402532>
- Sönmez, N., and Özcan, B. (2020). A Descriptive analysis of the graduate theses in Turkey related to inclusive education in primary school. *Journal of Education for Life*, 34(1), 1-27. <https://doi.org/10.33308/26674874.2020341121>

- Sözbilir, M., Gül, Ş., Okçu, B., Yazıcı, F., Kızılaslan, A., Zorluoğlu, S. L., and Atila, G. (2015). Trends in research papers about teaching science to visually impaired students. *Abant İzzet Baysal University Faculty of Education Journal*, 15(1), 218-241. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/17067>
- Sözbilir, M., Kutu, H., and Yaşar, D. (2012). Science education research in Turkey: A content analysis of selected features of papers published. In J. Dillon and D. Jorde (Eds), *The World of Science Education: Handbook of Research in Europe* (pp. 341-374). Rotterdam: Sense Publishers. http://dx.doi.org/10.1007/978-94-6091-900-8_14
- Spiel, C. F., Evans, S. W., and Langberg, J. M. (2014). Evaluating the content of Individualized Education Programs and 504 Plans of young adolescents with attention deficit/hyperactivity disorder. *School Psychology Quarterly*, 29(4), 452-468. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/spq0000101>
- Şahan, G., Uğurlu, M., Özdemir, N., and Nazik, A. (2021). Analysis of factors, problems and expectations from families affecting the success of inclusive practices according to teachers' views (Mixed Method Research). *MANAS Journal of Social Studies*, 10(1), 136-150. <https://doi.org/10.33206/mjss.792294>
- Şahin, A., and Gürler, B. (2018). Determining the strengths of The preparation of the individual training program of teachers who are working in supporting and inclusive education. *Journal of Adıyaman University Social Sciences Institute*, (29), 594-625. <https://doi.org/10.14520/adyusbd.437206>
- Şimşek, A., Özdamar, N., Becit, G., Kılıçer, K., Akbulut, Y., ve Yıldırım, Y. (2008). Türkiye'deki eğitim teknolojisi araştırmalarında güncel eğilimler. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (19), 439-458. <http://dergisosyal-bil.selcuk.edu.tr/susbed/article/view/427>
- Tekin-Ersan, D., and Ata, S. (2017). Preschool teachers opinions/views on developing the Individualized Education Program. *Trakya University Faculty of Education Journal*, 8(1), 162-177. <https://doi.org/10.24315/trkefd.366706>
- Tok, G., and Betül Cebesoy, Ü. (2019). The research trends in science teacher education graduate thesis: A content analysis. *Uşak University Journal of Educational Research*, 5(1), 22-53. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/728325>
- Toprak, Ö. F. (2018). *Team members' experiences on the process of preparing individualized education program: A middle school sample* (Thesis No. 525057) [Master's thesis, Anadolu University]. National Thesis Center of the Council of Higher Education.

- Toptaş, V., and Gözel, E. (2018). The content analysis of the post-graduate theses concerning maths anxiety. *Journal of Educational Theory and Practice Research*, 4(3), 136-146. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/602374>
- Tosun, C., and Yaşar, M. D. (2015). Descriptive content analysis of problem-based learning researches in science education in Turkey. *Kastamonu Education Journal*, 23(1), 293-310. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/209878>
- Tristani, L., Tomasone, J., Gainforth, H., and Bassett-Gunter, R. (2021). Taking steps to inclusion: A Content analysis of a resource aimed to support teachers in delivering inclusive physical education. *International Journal of Disability*, 68(1), 116-135. <https://doi.org/10.1080/1034912X.2019.1662890>
- Tsai, C. C., and Lydia Wen, M. (2005). Research and trends in science education from 1998 to 2002: A content analysis of publication in selected journals. *International Journal of Science Education*, 27(1), 3-14. <https://doi.org/10.1080/0950069042000243727>
- Turan, L., Sevim, O., and Tunagür, M. (2018). A content analysis for the summary sections of doctoral theses in the field of Turkish education. *International Journal of Turkish Education Sciences*, 2018(11), 29-44. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/554688>
- Ültay, E., and Aydın, M. (2017). Content analysis of qualitative studies in science education. *Trakya University Faculty of Education Journal*, 7(2), 701-720. <https://doi.org/10.24315/trkefd.297682>
- Yaman, A. (2017). *Defining primary school teachers ideas upo developing and adopting individualized education programs for students who are educated in inclusive programs* (Thesis No. 471821) [Master's thesis, Necmettin Erbakan University]. National Thesis Center of the Council of Higher Education.
- Yaşar, Ş., and Papatğa, E. (2015). The analysis of the graduate theses related to mathematics courses. *Trakya University Faculty of Education Journal*, 5(2), 113-124. <https://dergipark.org.tr/en/pub/trkefd/issue/21482/230218>
- Yavuz, S., and Yavuz, G. (2017). A content analysis related to theses of project-based learning in science education: The case of Turkey (2002-2014). *Mehmet Akif Ersoy University Faculty of Education Journal*, (43), 255-282. <https://doi.org/10.21764/efd.08468>
- Yaylacı, Z., and Büyükalın, S. (2019). Thesis studies according to the teachers opinion from the thematic point of view in social studies education (2005-2017). *Abant İzzet Baysal University Faculty of Education Journal*, 20(1), 1-19. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2020.20.52925-487045>

- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (12. baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (10. baskı). Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız-Altan, R., Genç, H., and Dağlıoğlu, H. E. (2021). A content analysis on studies conducted on math education in preschool in Turkey. *OPUS International Journal of Society Researches*, 17(33), 619-653. <https://doi.org/10.26466/opus.778998>
- Yılmaz, E. (2019). Content analysis of master's and doctoral dissertations on inclusive education in Turkey. *Kastamonu Education Journal*, 27(1), 119-127. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.2402>
- Yılmaz, E., and Batu, E. S. (2016). Opinions of primary school teachers about Individualized Education Programme, legal regulation and inclusion implementation. *Ankara University Faculty of Educational Sciences Journal of Special Education*, 17(3), 247-267. <https://doi.org/10.21565/ozelegitimdergisi.267316>
- Yılmaz, M. F. (2013). *Investigation of the challenges primary school administrators face in the application of individualized education programs (İEP) (The case of the central districts of Gaziantep province)* (Thesis No. 454243) [Master's thesis, Necmettin Erbakan University]. National Thesis Center of the Council of Higher Education.
- Yılmaz, M. M., Özen-Uyar, R., and Dikici-Sığırtmaç, A. (2020). A thematic review of preschool science education research studies: Between the years of 2015-2019. *Gazi University Gazi Faculty of Education Journal*, 40(2), 553-589. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/881964>
- Yüksel, B., ve Değirmenci-Kurt, A. (2021). Erken çocukluk döneminde kaynaştırma eğitime yönelik çalışmaların eğilimleri: Sistemik derleme. *Journal of History School*, 55, 3867-3903. <http://dx.doi.org/10.29228/Joh.50004>
- Zorluoğlu, S. L., Olgun, M., and Kızılaslan, A. (2020). Content analysis of researches on the revised Bloom taxonomy related to the science in Turkey. *Trakya Journal of Education*, 10(1), 23-32. <https://doi.org/10.24315/tred.513081>